

Špitálka

Chytrá čtvrť z brownfieldu

Část areálu tepláren v ulici Špitálka je dnes nevyužíváná. Svým umístěním v blízkosti centra města má tato oblast velký potenciál pro další rozvoj. Aby se proměnila na jedno z nejmodernějších míst v Brně, vyhlašilo vedení města na konci roku 2018 mezinárodní ideovou soutěž, kterou organizovala Kancelář architekta města Brna. Výsledky soutěže radně použijí pro zadání územní studie, která bude následně použita pro změnu Územního plánu města Brna a pro samotnou výstavbu a revitalizaci této části města.

Úkolem soutěžících bylo navrhnut podobu nové čtvrti, která se jako jednotný celek přizpůsobí funkčně zapojí do současné struktury města. Na bádnu měli řešení, které vnesou do Špitálky nové funkce a zlepší život obyvatel. Nová čtvrť tak přinese příležitosti pro bydlení v volný čas, ale také vytvoří nové pracovní příležitosti. V území vzniknou dopravní spojnice, z nichž nejdůležitější bude Nová městská třída. Bude to ulice lemovaná domy s obchody v přízemí, uživatelsky přívětivá pro pěší i cyklisty a s trolejbusovou tratí.

Soutěžící museli zároveň zohlednit principy takzvaného chytrého města, včetně moderních technologií, přístupu k životnímu prostředí nebo energetické soběstačnosti. Ty by se následně mohly rozšířit i do zbytku Brna. Špitálka by tak mohla sloužit jako vzor pro další výstavbu.

Soutěž je součástí rozsáhlého evropského projektu RUGGEDISED, jehož cílem je zavádění inovativních technologií a přístupů pro rozvoj městských čtvrtí. Brno na projektu spolupracuje s pěti evropskými městy – holandským Rotterdamem, skotským Glasgow, švédskou Umeou, polským Gdańskem a italskou Parmou.

Sedmadvacet řešení z celého světa

Soutěž na budoucí podobu Špitálky byla otevřená, jednofázová a mezinárodní. Okruh účastníků nebyl nijak omezen a porota vybírala vítěze přímo ze zaslanych návrhů. I díky tomu, že jazykem soutěže byla angličtina, zapojily se architektonické ateliéry z různých koutů světa. Celkem dorazilo dvacet sedm návrhů z České republiky, ale také od účastníků z Slovenska, Srbska, Polska, Belgie, Litvy, Velké Británie, Japonska a Singapuru. Cenu porotci udělili prvním třem nejlepším hodnocením návrhům a odměnu za pozoruhodné dílo podněty a řešení získalo dalších pět návrhů.

Protože byla soutěž urbanistická, zaměřili se soutěžící ve svých návrzech na řešení celého území a jeho komplexnosti. Nová čtvrť ale nebude vypadat přesně tak, jak je vyraženo ve vítězném návrhu. Soutěž totiž byla ideová a cílem bylo přinést městu zásobník nových a neotřelých řešení na proměnu celé oblasti, které by jiným způsobem nezískalo. Město nyní může využít ta nejlepší řešení z oceněných návrhů, a na základě toho pak zpracuje zadání pro územní studii širšího území. Podle územní studie se teprve změní územní plán a poté se bude moci pracovat na projekt nové čtvrti. Ideová soutěž tak byla prvním krokem k tomu, aby se rozsáhlé území v širším centru města proměnilo co nejlépe.

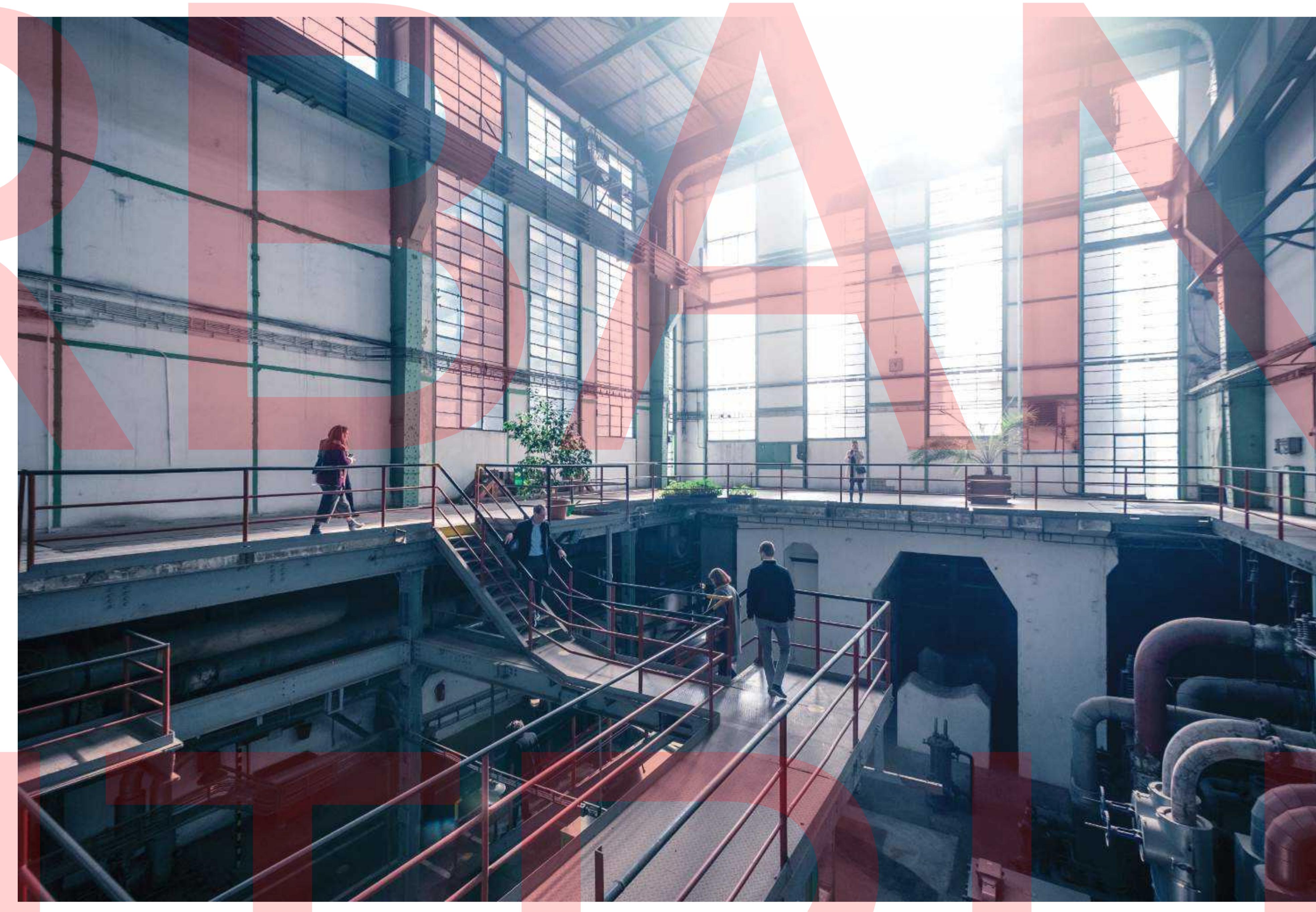
Území, které se dočká proměny

V soutěži řešená plocha se administrativně nachází v zastavěném území Zábrdovice a spadá pod městskou část Brno-střed. Území je ohrazeno ulicemi Koliště, Cejl, Radlás a Špitálka, v jižní části jeho hranici tvoří železniční trať. Dohromady jde o plochu s rozlohou téměř pětadvacet hektarů. Soutěžící měli navrhnut také úpravy okolních oblastí. Tak, aby na sebe stávají a nová zástavba přirozeně navazovala a vytvářela jeden celek.

Proměna Špitálky v novou chytrou čtvrt je zároveň prvním krokem k oživení celého území. Na východě a jihovýchodě totiž s historickým jádrem Brna současně ještě další oblasti, které se už proměňují, nebo se teprve promění.

mezinárodní urbanistická jednofázová otevřená ideová soutěž

Základní termíny

Vyhlašení soutěže: 30. 10. 2018
Odevzdání soutěžních návrhů: 21. 1. 2019 do 15:00
Hodnotení zasedání poroty: 7. – 8. 3. 2019
Vystava soutěžních návrhů: 20. 6. – 31. 7. 2019

Ceny

1. cena 500.000,- Kč
2. cena 400.000,- Kč
3. cena 300.000,- Kč

5x odměny 20.000,- Kč

Soutěžní porota

Řádní členové závislí
RNDr. Filip Chvátal, Ph.D. – místopředseda
Bo. Tomáš Koláčný
Ing. Petr Fajmon, MBA

Řádní členové nezávislí
Ir. Barbara van den Broek – předsedkyně
Univ. Prof. Dr. Sibylla Zech
Ing. arch. Petr Hlaváček
Ing. arch. Pavel Hnilíčka

Náhradníci závislí
doc. Ing. arch. Michal Sedláček
Ing. arch. Vojtěch Mencl
JUDr. Robert Kerndl
Mgr. Petr Hladík

Náhradníci nezávislí
doc. Ing. arch. Jakub Kyncl
Dipl. prof. Ernst Rainer

Přizvani odbornici
Ing. arch. Antonín Hladík
– urbanismus a urbanistické plánování
Ing. Martin Všetečka, Ph.D. – doprava
Tomáš Ctibor
– městský development a marketing
Lukáš Grůza – Smart City

Vítězné návrhy

1. cena
Aulík Fišer architekti
Autoři: Ing. arch. Jan Aulík, Ing. arch. Petra Skalická, Ing. arch. Miloš Linhart

2. cena
Pelčák a partner architekti, s.r.o.
Autor: prof. Ing. arch. Petr Pelčák
Spoluautoři: Bc. Jakub Čapek, Bc. Petra Fialová, Bc. Karolína Langnerová, Ing. arch. Filip Musálek, Bc. Michaela Rigová, Ing. arch. David Vahala, Bc. Tomáš Wojtek, Ing. Petr Soldán

3. cena
Ing. arch. Veronika Kubalcová, Ing. arch. Jana Liptáková, Ing. arch. Eva Kovářová
Autoři: Ing. arch. Veronika Kubalcová, Ing. arch. Jana Liptáková, Ing. arch. Eva Kovářová

Odměny

OMGEVING cvba
Autor: Peter Swyngedauw
Spoluautoři: Michal Fišer, Josef Filip

A8000 s.r.o.
Autor: Martin Krupauer
Spoluautoři: Pavel Kvintus, Dominik Pleva, Martin Sedmák, Magdalena Šteflová, Laura, Victoria Nogelas

DKLN, s.r.o.
Autori: Ladislav Nagy, Daniela Nagyová, Martin Tribus, Peter Čurlej, Barbora Kuchařová, Róbert Sekula, Martina Vnenková

goglák+grasse s.r.o.
Autoři: Ing. arch. Lukáš Grasse, Ing. arch. Ivan Gogolák
Spoluautoři: Ing. arch. Štěpán Matějka

ra15 a.s.
Autoři: Radek Lampa, Tomáš Kroužil, Pavel Fajfr, Dominika Klavrzová

